

ТОШКЕНТ

ОКШОМИ

4-йил чиқиши
18 АПРЕЛЬ 1969 й.
ЖУМА
№ 92 (856)
БАҲОСИ 2 ТИЯНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ТАЪЛИМ-ТАРБИЯ ИШЛАРИНИ ЯХШИЛАЙЛИК

КЕЧА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ МАЖЛИСЛАР ЗАЛИДА ПАРТИЯ АКТИВИ ИГИЛИШИ БЎЛИБ ЎТДИ. ИГИЛИШ РЕСПУБЛИКАДА УМУМИЙ ЎРТА ТАЪЛИМГА ЎТИШ МУНОСАБАТИ БИЛАН ХАЛҚ МАОРИФНИ ИЯДА ЯХШИЛАШ ЧОРАЛАРИ ВА ШАҲАР ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ МАСАЛА-СИНИ МУҲОКАМА ҚИЛДИ.

Еш авлоднинг замонамизга муносиб кишилар бўлиб, ижодкор, халқ хизматида доимо тайёр, коммунизм ишига садоқатли бўлиб етиштириш кўп жиҳатдан уларнинг тарбиячилари — ўқитувчиларга боғлиқдир. Бу эса ўқитувчилар зиммасига улкан масъулият юклайди. Муаллим ҳаётдан оқибат қолмаслиги, ўқитув-тарбия ишларини мунтазам таъминлаштириб бориш учун ўзи ҳам доимо ўқини, ўрганиши керак. Атоқли рус педагоги Ушинский «Ўқитувчи ўзи ўқиниши тарқ этгунча ишлайди. Ҳеч қачон ўқитадиган ўқитувчилик қолмайди» деган эди.

Партия актив ийгилишида доклад қилган шаҳар партия комитетининг секретари Р. Н. Божожова атоқли педагогининг бу сўзларини келтирар экан: куйндагиларни татқидайди: — КПСС XXIII съездининг маориф системасининг таъминлаштириш тўғрисидаги қўрсатмаларини баъларини билан боғлиқ бўлган жуда катта ишлар ўқитувчи зиммасига юксак масъулиятлар юклайди.

Шаҳар ва район партия комитетлари бюросларида халқ маорифи органлари фаолиятини яхшилаш масалалари бир неча марта муҳокама қилинди. Ўқитувчилар ва мактаб раҳбарларининг состишини яхшилашга, ўқитувчилар партия ташкилотини янада мустаҳкамлаш ва уларнинг партия ҳаётига таъсирини кучайтириш масалаларига алоҳида эътибор берилди.

Партия ташкилотлари олиб борган бу ишлар яхши самара берди. Бу ўқув йилида шаҳардаги ҳамма тилдаги мактабларда 11518 ўқитувчи ишламоқда, улардан 8500 киши олий маълумот-

ли, яъни ўқитувчиларнинг асосий кўпчилиги малакали мутахассислардир.

Ўқитувчи — биринчи навбатда еш авлод дунёқаро-шини шакллантирувчи тарбиячи, идеология ишларини олиб боришда партиянинг ёрдамчисидир. Бинобарин ўқитувчи ҳар томонлама билимдон ва сезгир бўлмоғи лозим. Педагог надрлар малакасини ошириш учун нималар қилишмоқда? Шаҳар партия комитети бюросининг қарорига мувофиқ равишда педагог надрлар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш структураси ва мазмуни ўзгартирилди. Шаҳар ўқитувчилик малакасини ошириш институтида бир йиллик курслардан ташқари ўқитувчиларни қайта тайёрлаш курслари ва семинарлари ҳам ишлаб турипти. 1968 йилда бу курсларни 4151 киши битириб чиқди. Тарбиячи-ўқитувчи шакллантиришда Ленин назарий меросини ижодий ўрганиш катта роль ўйнайди. В. И. Лениннинг назарий мероси идеология ишларининг амалий вазифалари билан чамбарчас боғлиқ холда чуқур ўрганилаётган жойларда, мисол учун 146, 103, 173, 175, 51, 98, 63, 150 ва 50-мактабларда ўқитишнинг гоявий-назарий даражаси юксак бўлиб, тарбиявий ишларда ҳам яхши самараларга эришилмоқда.

Ақоиб ўқитувчи ва ташкилотчи Т. Ф. Қорасев бошчилигидаги 175-мактабнинг партия ташкилоти ўз авангардлик ролини муваффақиятли адо этмоқда. Мактаб педагоглар коллективни коммунистлар бошчилигида ўқувчиларнинг бир синфда икки йил қоллиниши тугатини, болаларнинг даровиса қоллиниши ва тартиб қондаларининг бунингга чек қилиш юзасидан мунтазам иш олиб бор-

моқда. Мактаб коммунистлари илгор методларини ва таърибларини жорий этиш тўғрисида доимо жон куйдиришмоқдалар. Бошқа мактабларда ҳам коммунист ўқитувчилар гайрат билан ишламоқдалар.

Таърибали ўқитувчиларимиз жуда кўп. Лекин, афсуски, шундай ўқитувчилар ҳам борки, улар ўз билимларини ошириш тўғрисида қайғурмайдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг комиссияси шаҳарда халқ маорифининг аҳолини текширган вақтда бир қанча мактабларнинг ўқитувчиларига ўрта мактаб программаси асосида ёзма иш берилди. 161 ўқитувчидан 116 кишининг ёзма иши «беи» ва «тўрт» баҳоланди. 45 ўқитувчининг иши «қониқарли» деб топилди. Бундай «қониқарли» баҳо олган педагоглар ўқувчиларга қандай билим бериши мумкин?

Ҳозирги кунда мактабларда 246190 киши таълим олмақда. 1968 йилда саккизинчи синфни битирган ўқувчиларнинг 87 проценти ўрта мактабларда, қолганлари ўрта махсус ўқув юрталарида ва ишчи-ёшлар мактаби юқори синфларида ўқишмоқда. Умумий ўрта таълимга ўтиш шу тариқа амалга оширилмоқда.

Бирок, айрим мактабларда умумий таълим ҳақидаги қонуннинг тўла бақарилиши таъмин этилмаётган. Утган ўқув йилининг якунларига қараганда, бир синфда икки йил қолган ўқувчилардан икки миңдан зиёдорроқ ўз синфларига қайтиб келмади. Шу ўқув йилининг биринчи ярмида икки юз ўтувчи мактабни ташлаб кетди. Ўқувчиларнинг мактабни ташлаб кетиши Усамилар орасида қаровисалик ва безориликнинг кўпайишига олиб келиши мумкин-ку, ахир.

Бошлангч мактаб билимларининг заминидир. Эндиликда бошлангч таълим авалтидиган тўрт йил эмас, балки уч йил давом этади. Бу ҳаёт талабидан келиб чиққан янгиликдир. Ҳозирги вақтда 140 синф-

да асосли таъриб ишлари олиб боришмоқда. Мактаб таълимининг янги мазмунига мувофиқ равишда олиб бориладиган педагогик процесснинг характерли томонларидан бири шуки, айрим предметлар чуқурроқ ўрганилади, шу билан бирга факультетив машғулотлар киритилади. Бу машғулотларни олиб борадиган ўқитувчи ҳар томонлама билимдон бўлиши кераклиги ўз-ўзидан равшандир. Бирок, айрим мактабларда ўқувчиларга чуқур билим берилмаётган. Чилонзор райондаги бешта энг яхши мактаб ўқувчиларидан 1415 киши она тили, математика, физика ва химиядан контроль иштини бақарганда, улардан 750 ўқувчи «тўртдан паст баҳо олди».

Ўқувчиларнинг билиминини тўғри баҳолаш, политехника ва меҳнат тарбиясига эътиборни кучайтириш, физика ва спорт ишларини яхшилаш, болаларнинг эстетик тарбияси, уларнинг бўш вақтларини фойдаланишга ўтказишларини ташкил этиш мактаблар олдида асосий вазифалардир. Актив ийгилишида худди ана шу вазифалар атрофида муҳокама қилинди.

Актив ийгилишида мактаб директорлари ва ўқитувчилари, партия ва комсомол ходимлари қатнашдилар. Ҳамза район партия комитетининг биринчи секретари Ф. Пулатов, Чилонзор райондаги 168-мактаб партия ташкилотининг секретари Л. А. Верхових, «Ўзбекхлопкомаш» заводи директори Г. И. Никитченко, Тошкент гарнизон ходими М. Л. Динин, Низомий номидаги Тошкент педагогика институтининг ректори Ш. Абдуллаев, Ленин район партия комитетининг секретари И. И. Мельникова ўртоқлар сўзга чиқиб, қимматли таълиқларни ўртага ташдилар.

Актив ийгилишида ўқув тарбия ишларини яхшилаш, политехника ва меҳнат таълими учун ўқув таъриб асосини мустаҳкамлашга қаратилган резолюция қабул қилинди.

Байрамолди меҳнат вахтасида

Мажбуриятга яраша

— Беш йиллик ишлаб чиқариш программасини В. И. Ленин тугилган кунининг 100 йиллик кунигача тўла бақарамиз! — 10-авторемонт заводи коллективни ўз олдига мана шу мақсадни қўйган.

Авторемонтчилар ўз сўзларининг устидан чиқиб, биринчи квартал ишлаб чиқариш планини бирмунча ошириб адо этдилар. Ҳозир коллектив апрель ойи планини мuddатидан олти кун олдин бақариб учун 1 Май шарафига социалистик муСОБАқини авж олдириб юборди.

Спасарлардан Н. Мирзаимов, А. Иброҳимов, М. Сафаров, токарь А. Шевцов, темирчи Г. Васильев, пайвандчи М. Оллоберганов ва мастер В. Агафоновлар меҳнатда аниқсиза юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар.

Ремонтчилар аҳди

2-трамвай депосининг коллектив доҳиймиз В. И. Ленин тугилган кунининг 100 йиллигини муносиб кутиб олишга қизгин тайёргарлик кўрмоқда. Аниқсиза бу борада депосининг Л. Шерман бошлиқ бўйичи-дурдорлар цехи аъзолари намунали меҳнат қилляпти.

Кундалик нормаларини ортинг билан адо этиб келаятган дурдор Э. Тошқужаев, Ш. Исоев, А. Гагаевлар 1226, 1237-номери трамвай вагонларини мuddатидан беш кун илгари ремонтдан чиқардилар.

Шу кеча-кундузда азамат цех коллективини май олдиди социалистик муСОБАқинини янада қизитиб юборди. 246-трамвай вагонининг 1 Май байрами кунига қадар ремонт қилишга аҳд қилган электртранспортчилар зўр гайрат кўрсатмоқдалар.

Тошкентдаги 2-автомобиль ремонт заводининг коллективия байрамолди меҳнат вахтасида туриб, фидокорона меҳнат қилмоқда. Корхонанинг кўпгина участка ва пешадам ишчилари шу кунларда май ойи тошқирларини адо этаёттирлар.

СУРАТДА: корхонанинг пешадам тобловчиси коммунистлик меҳнат зарбдори Собит Зокиров. М. Нуриддинов фотоси.

КОМСОМОЛ ЮБИЛЕЙИ ТАНТАНАЛАРИ

Бугун

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мажлислар залида Тошкент шаҳар комсомол комитетининг 50 йиллигига бағишланган тантанали пленум бўлиб ўтди. Тантанали пленумда кекса коммунистлар, революция ва комсомол ветеранлари, партия ва совет ходимлари, Ўзбекистон Ленинчи Коммунист Ешлар Союз Марказий Комитети об-

ласть, шаҳар ва район комсомол комитетлари аъзолари қатнашди.

Пленумни шаҳар комсомол комитетининг биринчи секретари Э. Умаров очди. Шаҳар комсомолларининг партия ва комсомол ташкилотларининг раҳбар ходимлари, қардош республикалар комсомоллари ва икпилари ҳамда пионерлар қизгин кутлашди. Комсомол ветеранлари 60 йиллар комсомол бордирлар ва ёдгорликларга гулдасталар қўйди.

ИНСОН САЛОМАТЛИГИ ЙЎЛИДА

Бугун

Иттифоқимиздаги курортология ва физиотерапия институтлари директорларининг Бутуниттифоқ кенгашига ўз иштини тугаллади. Семашко номидаги курортология ва физиотерапия илмий-тадқиқот институтининг мажлислар залида уч кун давом этган бу

ленинизм асосларини ўрганилмоқдалар. Университет машғулотларида фабриканинг В. В. Метасова, С. Верзилова, В. Самородова, В. Литвинов сингари турли ихтисосдаги ишчилари қатнашмоқдалар.

ИШЧИЛАР ЎҚИШЯПТИ

Тошкентдаги 1-пойабзал фабрикасида кечки марксизм-ленинизм университетининг филиали ташкил этилди. Корхонанинг инженер-техник ходимлари, ишчи ва хизматчилари марксизм-

КЎПЛАБ КЎЧАТЛАР

Тошкент кўчатчилик совхозининг азаматлари ҳар йили республика кимиз колхоз ва совхозларига, саноат корхоналарига, турли ташкилотларга кўп-кўп аттиргул, мева, ток ҳамда манзарали дарах кўчатлари етказиб беришмоқдалар.

Ҳўжалликда ҳозирги кунда ток, смородина қаламчалари, 6 гектар майдонга олма учун курашмоқдалар.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

СОВЕТ — ГВИНЕЯ ҲАМКОРЛИГИ

Совет Иттифоқи делегацияси билан Гвинея Республикаси партия ҳукумат делегацияси ўртасида ҳар икки мамлакатнинг иқтисодий ва техника ҳамкорлигини ривожлантириш тўғрисида олиб борилган музокаралар 15 апрелда Москвада протоколини имзолаш билан якунланди. Музокаралар натижасида деңгиз балчиқчилиги, энергетика ва экономиканинг бошқа соҳаларида ҳамкорликни янада кенгайтириш тўғрисида бир битимга келинди. Совет мутахассислари, жумладан Гвинеяга гидроэлектростанцияни лойиҳалаштиришда ёрдам кўрсатадилар. Бундан ташқари СССР ўз иштирокида

АГРЕССОРЛАР КЎРГАН ТАЛАФОТЛАР

ҚОҲИРА, 17 апрель. (ТАСС). Кеча Сувайш канали устидан яна тулпар гулдорси янгради. Бирлашган Араб Республикаси кўрөлди кучлари кўмондонлиги вакилининг айтишига кўра, ошима маҳаллининг ўти билан суат 10-маининг кўпгина исдан 35 минут ўтганда Сувайш шаҳри билан Ачиқ қўл районига бошланиб, суат 12 дан 30 минут ўтгандагина тўхтаган.

Ошима натижасида, деди кўмондонлиги вакили, Исроил қўшинлари аскар ва техниканидан катта-катта талафотлар берганлар. Миср артиллериясининг ўти билан душманнинг кўпгина исдан 35 минут ўтганда Сувайш шаҳри билан Ачиқ қўл районига бошланиб, суат 12 дан 30 минут ўтгандагина тўхтаган.

ОТТАВА. Канада Компартияси мамлакатнинг НАТО агрессия бшондан чиқиши учун кенг кампания олиб бормоқда.

СУРАТДА: «Канада НАТОдан чиқиши лозим», «НАТО харбий блонига-йўқи», широрларини кўтариб олган коммунистлар федерал парламент биноси олдида. В. Ниншин фотоси. (ТАСС).

Техникумда музей

Тошкент алоқа политехникумида В. И. Лениннинг 100 йиллик юбилейига таъригарлик қизгин тус олмақда. Доҳийнинг ҳаёти ва фаолиятини ақс эттирувчи музей ҳам барпо қилинмоқда. Музейда «Ленин ишлайди», «Ленин тирик», «Ленин яшамоқда» сингари кўп-кўп кўргазмалар қўйилган. Бинонинг бир томонида Лениннинг портрети ва ўлмас асарлари турибди.

Янгилик ижодкорлари

Тошкентдаги хўжалик буюмлари заводида ихтирочилик ҳаракати кенгайиб борапти. Завод рационализаторлари кўп-кўп қимматли тақлифларини ишлаб чиқаришга жорий этиб, меҳнат маданиятининг ошишига ҳисса қўшаёттирлар.

МОСКВА. Бушман кўчасида қурилган мулжалланган усти ёпиқ бозорнинг лойиҳаси ишлаб чиқилди. Бозор комплекси 600 савдо ўрни, эъти-овнат ва саноат моллари мағазинлари, қаҳвахона ва меҳмонхонадан иборат бўлади. Савдо комплекси замонавий мураккаб конструкциялардан иборат бўлади. СУРАТДА: лийи усти ёпиқ бозорнинг макети. Н. Гранвский фотоси. ТАСС фотохрошпаси.

ВЕРТОЛЁТЧИЛАР

Парактарини ҳаракатга келтирувчи мотор овози аэропортда тонги сукунатни бўзиб юборди. Машиналар секин-аста ердан кўтарилиб, зангори осмон кучоғига сингиб кетди. Сергели вертолётчиларининг одий иш кунини ана шундай бошланади. Сергели аэропортдан парвоз қилган машиналарини Қоракум ва Қизилқумнинг поёнсиз саҳроларида қуриш мумкин. Улар тадқиқот ишларини олиб бораётган изланувчиларга озиқ-овнат, сув, ҳар хил асбоб-ускуналар етказиб беришди. Вертолётчилар Вухоро — Урал ва Урта Осиё — Марназ газ қузури магистралларини назорат қиладилар. Помир тоғларида тез-тез меҳмон бўлиб туришди. Осмон жилвоқорларининг олиб бораётган ишларини бирма-бир ҳисоблаб чиқиш қийин.

Сергели учувчилари ўзларининг меҳнатдаги кўрсаткичлари билан фахрланишмоқдалар. Улар беш йилнинг учинчи йили учун соатлар бўйича учиниш Утган йилнинг ноябрь ойида бақариб қўйишган эди. Улар бу йил ҳам суруятини бўшастиришгани йўқ. Мартада «Ми-4» вертолётларида учин плани 133, «Ми-1» вертолётларида эса 153 процент бақарилди.

Вертолётларнинг экинчилари кварталда планини ҳам яхши йиқунлашди. В. Қартамов, А. Алочини кабул учувчилар, Г. Блохин, В. Борисов, А. Сафаров ваби вертолёт командирларини парвоз қилишда ақоиб ноамуналар кўрсатишди. Улар планларини ошириб бақарин билан бирга, қорва йилдовларига озуқа ташини наби вазифаларини ҳам шараф билан адо этмоқдалар.

ИШЧИ ИШЧИ ХАКИДА МЕХНАТ КАСБ ТАНЛАМАЙДИ

Хунариги хили кўп. Пахтакор далага чигит экиб, «оқ олтин» ундирса, ишчи ундан инсон учун зарур буюмлар тайёрлайди. Олимларнинг фан ва техника соҳасида яратган муҳим янгилари инсон меҳнатини энгиллаштиришга, унинг умумдорлигини оширишга хизмат қилади.

Тошкент станциясининг юк саройида эса юкчилар, меҳанизаторларнинг ишдан кейин ювиниб озода кийимда уларга кетишини ташминлаш учун иссиқ суя тайёрловчи, ўт ёқувчилар, кийимлар сақловчи, ўт ёқувчи ишчиликчилик меҳнат қилувчилар. Улар ишчиларнинг умумий меҳнат қилувчилари учун, уларнинг соғлом ва хушхалқ бўлиши учун хизмат қилдилар. Ўт ёқувчи Серикбой Худойбергенов, Яша Висяков ва йиштирувчи Танса Палиналар ишчиларнинг хурмати, муҳаббатига сазовор бўлган ишчилар.

Уларда план ҳам, норма ҳам йўқ. Ленин юк саройининг ойлик, квартал планларини белгиланган миқдордан ошириб бажаришда, шубҳасиз, хисса қўшувчилар. Юк саройини ишчиларнинг тасаввур қилиб бўлмаганидек, ҳозир ишчиларни ҳам улар сиз тасаввур қилиб бўлмайди. Гап касбнинг қандайдиги эмас, балки ўзинга юкланган вазифани ҳалол ва аъло даражада бажаришдир. Ана шунинг учун ҳам 15 йилдан буён ишлаб келадиган ўт ёқувчи С. Худойбергенов, Я. Висяков ва Т. Палиналар ҳақли равишда юк саройининг партия ва касба союз ташкилотининг минималдорлигига сазовор бўлмоқдалар.

Албатта, улар орасида айниқса, коммунист С. Худойбергенов ажралиб туради. У сув иситувчи қозонларнинг мунтазам ишлаши, унчакнинг саранжом-сарчиша бўлишида алоҳида жон куйдиради. Маъзур ишчиларни юк саройида танмаган, билмаган, уларга раҳмат айтмаган, хуш муомаласидан кўнгли чоғ бўлмаган бирон ишчи йўқ деса бўлади. Улар ўз меҳнатлари билан ҳақли равишда фахр-навислар эришди.

Э. ОХУНҚОНОВ,
Тошкент товар станцияси меҳанизациялашган юк тушириш станциясининг ишчиси.

Шаҳардаги 2-пайфазал фабрикаси баҳор-ёз мавсуми учун кўпгина янги пайфазал намуналарини ишлаб чиқармоқда.
СУРАТДА: 4-цехнинг пешнадам ишчиларинан Маълуда Мирзақомова ва Валентина Савинова ўртоқлар янги пайфазалларни тайёрлаш устида ишлаётдилар.
М. Нуриддинов фотоси.

Байрам олди вахтасида ИШЧИЛАР ҒАЙРАТИ

«Учқун» туғилмачлик гала-терейи фирмалари доҳиримиз В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақа шу кунларда янада қизиб кетди. Пешнадам ишчиларнинг ғайратини янада кенг кўлаб ейтишга ҳар бир касба союз аъзосининг ана шу умумхалқ ҳаракатида фаол қатнашуви эришмоқда.

Ҳозирги кунда жонажон мамлакатимиз бўйлаб В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллиги шарафига умумхалқ социалистик мусобақаси қизиб турган. Бу умумхалқ ҳаракати бизнинг комбинатимизда ҳам кенг кўлаб ейтишга. Касба союз аъзоларидан 406 киши В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллиги шарафига шахсий меҳнат совғаларни тайёрламоқда. Шулардан 320 киши коммунистик меҳнат зарбдорларини В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллиги шарафига 1970 йил 22 апрелда бажаришга ҳаракат қилаётди.

Коммунистлардан С. Ортиқов, Х. Хокимов, И. К. Карташев, Ф. Камшишқов, касба союз аъзоларидан О. Нурматов, Ф. Халиқов, М. Орипова, А. Батура, И. П. Колесов каби меҳнат зарбдорлари ленинча меҳнат вахтасининг байроқдорлари бўлиб қолдилар.

Коммунист Мақсум Муқимжонов ўтган йил пенсияга чиқди. У уйда кўп ўтқа олмади, яна меҳнат қўчоғига отланди. Ҳозир ҳамма қатори кеска ишчи ҳам ленинча меҳнат вахтасида туриб ишламоқда.

1. Май шарафига ўзаро мусобақалашган меҳнатчиларнинг адрёли — ойн биринчи яридаги ишчиларга яқин ясалди. Пешнадам ишчиларнинг эгаллаган илгорларнинг тажрибаси омаллаштирилди.

Корхонанинг ба...

Х. ИНОМОВ, ишчи.

В. И. Ленин касба союзларга коммунизм мактаби деб таъриф берган эди. Бунинг ёрқин инсонлиги бизнинг комбинатимиз касба союз ташкилотлари фаолиятида ҳам кўрсатилди.

Комбинатимиз Касба союз ташкилоти фаолияти кўп қилдирилди. Биз бу мақолада унинг фақат социалистик мусобақани ташкил этишдаги роли ҳақида сўзлаб беришмоқчимиз. Социалистик мусобақанинг тўғри уюштирилиши ишчиларнинг меҳнат ғайратини оширади, уларни янгидан-янги ютуқлар сари бошлайди.

Корхона касба союз комитети ана шунинг назарда тутилган ҳолда социалистик мусобақани янада кенг кўлаб ейтишга катта йўл очиб бермоқда. Ҳар бир касба союз аъзосининг ана шу умумхалқ ҳаракатида фаол қатнашуви эришмоқда.

Ҳозирги кунда жонажон мамлакатимиз бўйлаб В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллиги шарафига умумхалқ социалистик мусобақаси қизиб турган. Бу умумхалқ ҳаракати бизнинг комбинатимизда ҳам кенг кўлаб ейтишга. Касба союз аъзоларидан 406 киши В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллиги шарафига шахсий меҳнат совғаларни тайёрламоқда. Шулардан 320 киши коммунистик меҳнат зарбдорларини В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллиги шарафига 1970 йил 22 апрелда бажаришга ҳаракат қилаётди.

Коммунистлардан С. Ортиқов, Х. Хокимов, И. К. Карташев, Ф. Камшишқов, касба союз аъзоларидан О. Нурматов, Ф. Халиқов, М. Орипова, А. Батура, И. П. Колесов каби меҳнат зарбдорлари ленинча меҳнат вахтасининг байроқдорлари бўлиб қолдилар.

Коммунист Мақсум Муқимжонов ўтган йил пенсияга чиқди. У уйда кўп ўтқа олмади, яна меҳнат қўчоғига отланди. Ҳозир ҳамма қатори кеска ишчи ҳам ленинча меҳнат вахтасида туриб ишламоқда.

• Касба союз ҳаётидан

нат вахтасида туриб ишламоқда. У социалистик мусобақа пешнадамларидан бири.

М. Муқимжонов В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш орасида яшаётди. Бундай меҳнат вахтасининг комбинатимизда кўплаб топилди.

Социалистик мусобақада комбинатимизнинг 16 участкаси фаол иштирок этмоқда. Шулардан 14 таси коммунистик меҳнат участкаси номини олишган.

Ҳам уштаклараро социалистик мусобақада яхши ишлаганлиги ҳақида қилиб ўтилди.

Агар комбинатдаги бирор участка коллектив уч квартал давомида кўча викилини ўз қўлида сақлаб қолса, маъзур участка корхона ҳурмат таътифига эришади. М. Шабанова бош бўлган участка ана шунга муваффақ бўлди.

Комбинатимиз участка ва бригадаларида шабонавиқлар сафини ўстириш учун М. Шабанова участкасининг иш таърибаси омаллаштирилмоқда.

пешнадамларидан бири ҳисобланади.

Социалистик мусобақа таърибларини омаллаштиришда жанговар варақа ҳамма деворий газеталар муҳим роль ўйнамоқда. Уларнинг саҳифаларида илгор бригада ва участкалар ўз иш таърибасини баён қилади.

Булардан ташқари, социалистик мусобақа илгорлари комбинат ҳурмат таътифига эришади. Кунини кеча 20 киши ана шундай хурматга сазовор бўлиди.

Социалистик мусобақа илгорлари учун мукофот ўрнида дам олиш учун путевкалар ҳам берилади.

Касба союз комитетининг ана шундай путевкалари билан социалистик мусобақа илгорларидан Х. Маликов ва А. Каҳқоровлар Ёнисой дарёси бўйлаб, Х. Хокимов, С. Нурматов, Г. Маликов Москва дарёси ва Онега кўли бўйлаб сайҳат қилдилар. Ишчи Л. Смузкин Кримда, И. Плюснина ва П. Сидорова Молдавияда дам олиб қайтидилар.

Комбинатимиз коллективини Фрунзе шаҳар сут маҳсулотлари комбинати билан дўстона алоқалар ўрнатган. Бу ҳам комбинатимиздаги социалистик мусобақани янада қизғин тус олишида таъсир кўрсатмоқда.

Комбинатимиз коллективини бир йилдан бери СССР Гўшт ва сут маҳсулотлари саноати министрининг кўмақи Қизил байроқда ўз қўлида сақлаб келмоқда. Биз бу байроқни ўзимизда доимий олиб қолшиш учун астойдил меҳнат қилмоқдамиз.

Комбинатимиз меҳнатсевар ахли В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллигини ва умумхалқ баҳор байрами 1 Майни муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олади.

М. РУДИКОВА,
Тошкент сут маҳсулотлари комбинати касба союз комитетининг раиси.

Социалистик мусобақа пешнадамлари

Касба союз комитети мусобақада энг улкан ютуқларга эришган коллективлар таърибасини омаллаштиришга ҳам алоҳида аҳамият бермоқда.

Яқинда комбинат участкалари, бригадалари ва коммунистик меҳнат зарбдорлари ўртасидаги социалистик мусобақани биринчи квартал натижаларига яқин эгалди. Бунда М. Шабанова бошлиқ қаймоқ ишлаб чиқариш участкаси биринчи ўринни эгаллади. У комбинатнинг кўча викили ва 150 сўм пул мукофоти билан таъдирланди. Т. Хонбобоев бошлиқ маҳсулотни қабул қилиш участкаси иккинчи ўринни эгаллаб, комбинат маъмурияти фахрий ёрлигини олди. Е. Ганиева бошлиқ қаймоқ пархез маҳсулотлари ишлаб чиқариш участкаси коллективнинг

Биз ҳамма участкалар ва бригадаларни М. Шабанова участкасига тенгаштиришга ҳаракат қилиб келишимиз. Бу қадар қизғин кўнгли бўлиб олди.

Биринчи бўлиб М. Шабанованинг иш таърибаси билан пархез маҳсулотлар тайёрлаш участкасидаги М. Ухина бош бўлган бригада аъзолари қизғин. Тез орада М. Шабанова бошлиқ участка билан М. Ухина бригадаси ўртасида социалистик мусобақа бошланди. Бу ҳаманин қувонтирди.

М. Ухини кўп йиллик иш таърибасига эга бўлиши билан бригада, бир неча бригада бошлиқларини тарбиялаб етиштирган. Тўхта Рустомов ҳам ана шу меҳнатсевар аёл бригадасида вожага етди. Ҳозирги кунда у бош бўлган бригада ленинча меҳнат вахтасининг

Социалистик мусобақа пешнадамлари

дурдорлар опадубия тайёрлашда, арматурачилар пўлат турларини тузишда. Сал нарироқда биш гишт теруви деворга гишт қўйишда. Унга етишга қиз қўйишда. Қурувчи қиз гоҳ гишт, гоҳ қоримша узаётди. Девор эса ишчилар кўз ўнгига кун сайин баландроқ кўтарилади.

— Охири гиштар терилди, — деди проаб. — «Сибтэлконструкция» трестининг ўрта Осиё бошқармаси монтажчилар туғилган кунда пўлат устулларга пўлат қодларни пайвандлашмоқда. Улар қуришида барча металл конструкцияни ўрнатилган

қушин узлуксиз равишда уч сменада амалга оширилиши ҳам боиси шунда Қурилуш ишларига назар ташлаган киши бундай муҳим объект кириш шарафига муяссар бўлган ишчилар ўз касби билан гурурланишини сезади. 2-қурилуш механизацияси трестининг минора қрандалари нуқсонсиз ишламоқда. Ҳар бир иш қатъий график асосида олиб борилаётган. Қурувчи эртага, бир ҳафта ва бир ойдан кейин иш қилишини ахши билдириши.

17-«Висоте тр ой» трестининг 69-бошқармаси қайта шу объект қуришида ишланган учун махсус участка тузи. Алоҳида воситалари билан ташминлашган қурилуш ишлари ҳам шу ердан ватон уйларида жойлашган.

Қурилушда иш қилган. Уч сменада механизациянинг ҳаракати, пайвандчилар занғори учқунини тинмайди. Ваъзида 9-темир-бетон буюмлари комбинати ва Тўхта метала конструкциялари заводи қурилуш конструкциялари ва монтаж элементларини ўз вақтида етказиб беришга ташкилоти ҳисобга олинмади, иш суръати графиклари орада қолдирилмоқда.

Қурувчилар камчиликларини бартараф этиш учун объектда маслаҳатлашиб олишга корхоналарнинг вакиллари тақдир қилишди. Бинони бадиий беъаз ишлари бошлаб юборилди. Музей йиқини мулдатидан илгари сифатли қўлдан чиқариш учун мусобақа кучайиб кетди.

Ҳар кун оқшомда қурилуш майдони кучли прожекторлар нуридан мунавар бўлади. Аста ҳаранат қилаётган минорада қурилуш, гоҳ ёнбоқ, гоҳ сўбатган занғори юлдузлар ўнган дилни ром қилади, моторлар турлилаш тинмайди.

Х. ХАКИМОВ,

Тошкент Марказий универсал магазини ҳозирдаги халқ назоратчилари пости намунаси иш олиб боришда. Халқ назоратчилари совет савдоси қилдиришга янада қизғинлиги, бўлиблар томонидан савдо планларини ўз вақтида бажариши ҳам, да меҳнатчиларнинг ҳақли талаб ва таърифларига ўз вақтида жавоб берилишини таъмин этмоқдалар.

Коммунистлар ҳақида ҳикоялар

211-ПАРТБИЛЕТ

1918 йилнинг январда Нурмат Холмухамедов Ленин партияси сўзига қўйиб қилди ва унга 211 номерли партбилет берилди.

— Нурмат, — деган эди у ўз-ўзига, — коммунист бўлиш осон эмас, бу сенга жуда катта масъулият юкляди. Энди сен элу-юрт учун ҳар қандайдан ҳам хизмат қилишини керак.

Коммунист Н. Холмухамедов ҳамма ўзининг ана шу сўзи устидан чиқди. Партия учун қатор масъула вазифаларга йўллади. У ҳаммасин ҳам шараф билан бажарди.

Н. Холмухамедов биринчи чакриқ Тошкент шаҳар Советига депутат қилиб сайланган эди. Яқинда бўлиб ўтган сайловда ана у мана шундай хурматга сазовор бўлди.

— Партия-хукумат нимага, халқимизга нимга раҳмат, — дейди ота-хон, — меҳнатқаш кишини ҳақ қилган, унутақ экан. Бундан ярама эсларини ҳам шаҳар Советининг депутати эдим. Бугун ҳам мени савдосиз бир темирчилик ўғли эдим. Партия мени тарбиялади. Ўрта Осиё коммунистик университетини ўқидим. Шундан буюн партия, совет органларида ишлаб келдим. Хизматларим эъзозланди. Ҳозир республика аҳамиятига эга бўлган пенсияман.

У. ЮСУПОВ.

Шаҳримиз — фахримиз

ларни илгарики илди. Бир аумда пўлат харитлар юқорида муаллақ бўлди. Сўнгра аста сузиб пўлат устуллар тепасига етқизилди. Тўрт монтажчи уни эъзозлаб ўз жойига қўйишди, тежисланди, чамалаб қуришди. Пайвандчилар и и и г занғори олови атрофга учқун соча бошлади. Бир неча дақиқадан сўнг колонналарини ушлаб турган монтажчилар бошқа жойга ўтиб, янги конструкцияни қабул қилиш ва мустаҳкамлашга тайёрларик кўра бошла-

га Ленинград кўчаси томонидан қирилди. Қурувчи қиз гоҳ гишт, гоҳ қоримша узаётди. Девор эса ишчилар кўз ўнгига кун сайин баландроқ кўтарилади.

— Охири гиштар терилди, — деди проаб. — «Сибтэлконструкция» трестининг ўрта Осиё бошқармаси монтажчилар туғилган кунда пўлат устулларга пўлат қодларни пайвандлашмоқда. Улар қуришида барча металл конструкцияни ўрнатилган

Беш йиллик илгорлари

Ишчан ва ташаббускор

Людмила Мешкова бир неча йиллардирки, 3-босмаҳонада участка мастери бўлиб ишлаб келмоқда. Людмила илгорда ишчан ўз касбини жуда севдиган ва қадрлайдиган мастери. Уни доимо шойиш юртини кўрасиз. Бир қарасангиз бузилган ливотин машинасининг бирор механизминини тўзатган ёки бўш машинага ўтириб сатрлар тарафтан бўлади.

Цехда металл етишмай қолган қолларда у айниқса безовталанади. Металл бўлмаса машиналар ишдан тўхтаб қолади, вақт қўлдан бой берилади. Иш кетга суриниб олинган маъзурлар бажаришмай қолди. Ана шу масъулиятини яхши хис этган Людмила Мешкова хотиркам турга олди дейишамиз. Ўй, албатта, у ҳозиргина процессинг тағдир олинган, ишланган бўлишига металл сатрларини ўзи ташиб бошлади ва ҳаммасларини бу ишга жалб этди. Югуриб-елиб қозонда металл эрта бошлади. Иш ана юришга кетди.

Л. Мешкова 9-политехника хунари мактабининг Москва полиграфия техникумининг сиртдан тамомлади. У босмаҳонага ишга келгандан сўнг ахши ташкилотининг намоён бўлиб ва комсомол комитетининг активларидан бири бўлиб қолди. Сўнгра цех комсомол ташкилотининг секретарилигига сайланди. Уштанга мастери ҳозир ҳам комсомолларнинг энг яқин дўсти, маслаҳатлош хисобланади. Комсомол комитети томонидан уюштирилган тадбирларда ташкилотчилик ролини ўйнайди.

Людмила ишларга муракаб машинада ишлаш сирларини ўзи ва устозлари таърибаси асосида ўргатмоқда.

И. РАҲИМОВ,
Тошкент полиграфия комбинати ишчиси.

Юбилей объектида

... Шаҳримизда В. И. Ленин Марказий музейининг филиали қад кўтарилмоқда. В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллигида музейга бундан бундан тўрт томошабинлар қурилади. Ҳозир эса у ерда...

Тонг олди. Майдон устида худди бир-бири билан баҳслашаётган ден тўрт кўтарма қўлларни ҳаракатга келди. Мана, улардан бири узун қўлини ҳазиргина нелиб тўхтаган «МАЗ» томонига улаштириш ва тақдирини қилишди. Инкинчи қан ҳам ҳаракатга тушди. Пастдан берилган буйруқга биноан темир-бетон ҳарини ердан кўтариш учун «қўл» узатди. Коржомга кийган иккинчи йилги харидларни эслатар эди. Емигда тахта намланади, ишчида. Натижада режални иш бошлади. Бир ёнга оғиб кетиши мумкин. Бу бетон қўлинига ҳалқат берилади. Бошқарма миз мутахассислари бу аппаратни ихтиро қилишди. У жуда арзон ва оддий ишланган бўлса-да, катта фойда берилади. Бундан ташқари совуқ кунларда бетон иситиш аппарати ҳам ўзимизникини тайёрлашган. Ҳатто Тошкентда қатгин совуқ бўлган кун қурилуш ҳам уч сменада иш суръатини пасайтириш, ишланмишда қурилуш аппарати катта фойда берилади.

Қурувчилар объектда иш қилиш яхши таниқил қилишган. Илгор терувиликлар ер-тула қопларининг деворини кўтаришмоқда.

«Дружиначилар қаерда?»

Газетанинг юқоридаги сарлаҳа остида бошланган материалдан ўтган йили 30 октябрь соҳида бошланган эди. Унда шаҳар дружиначиларининг намунали ишлари билан бирга йўл қўйлаётган айрим нуқсонлар очиб ташланган эди.

Шаҳар ички ишлар бошқармасидан олган жавобда кўрсатилмишча, газетда келтирилган фактлар тасдиқланган. Нуқсонларни тугатиш учун қўйидаги чоралар қурилган:

Кўнгалли халқ дружиначилари ишнинг активлаштириш мақсадида уларнинг иш графиклари қатъий қилиб тузиб чиқилди. Бунда территориялар принципига алоҳида эътибор берилди. Дружиначилар илличия ходимлари

Радио журналистлар билан учрашув

Ленин номи Тошкент Давлат университети журналистика факультетининг студентлари Ўзбекистон ССР Министрлар Совети радио ва телевидение Давлат комитетида радио журналистлар билан учрашдилар. Радио эшиттириллар редакциясининг бош редактори Бурхон Зияев, бош режиссёр Н. Дўстхўжаев эшиттирилларнинг қандай таъйирлашнинг тўғрисида гапириб бердилар.

Студентлар «Эшлик» радиостанциясининг фаолияти билан кўпроқ қизиқдилар. Журналистика факультети декани, тарих

фанлари доктори, профессор Тўғон Эрзаев университетини биттириб, ҳозир Тошкент радиосида ишлаётган журналистлар ҳақида гапириб берди. Учрашув сўнгида Ўзбекистон радиосининг солистлари Навбай Зокоров, Раъво Шапинова ўзларининг қўшиқлари билан меҳмонларнинг дилнин хушнуд этдилар.

С. ТҲҲАТИНОВА.

Тошкент геология трестининг геологлари республикамиз ер ости бойлиқларини топиш ишига ўзларининг салмоқли хиссаларини қўшаётдилар. СУРАТДА: комплекс геология қидирув экспедициясининг бош ижтисоди Фани Абдураҳмонов ва Чирчиқ геология қидирув гуруппаси бошлиги Владимир Жаҳарович ўртоқлар навабдаги геология экспедициясида.

Коммунист Иван Тародонов 21 йилдан буюн темир йўлда хизмат қилади. Мана 15 йилдирки у Салор станциясининг сиртқилисчи бўлиб ишлаб келмоқда. Бу меҳнатсевар темир йўлчи 1 Май байрам олди меҳнат вахтасида туриб ишлаётди. СУРАТДА: Иван Тародонов.

Тошкент геология трестининг геологлари республикамиз ер ости бойлиқларини топиш ишига ўзларининг салмоқли хиссаларини қўшаётдилар. СУРАТДА: комплекс геология қидирув экспедициясининг бош ижтисоди Фани Абдураҳмонов ва Чирчиқ геология қидирув гуруппаси бошлиги Владимир Жаҳарович ўртоқлар навабдаги геология экспедициясида.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

Ревматизм ягона бир органик эмас, бутун организмнинг касаллигидир. У, бутун организмнинг катталари билан...

Ингилади ва юракни мунтазам захарлаб туради. Касаллик бўлган тишларни даволаш ҳам ревматизмнинг олдини олишда катта роль ўйнайди.

Бундан ташқари, ревматизмнинг олдини олишда катта роль ўйнайди. Ревматизм билан оғриган беморни ўзоқ ва мунтазам даволаш зарур бўлади.

лан артиш. Душда чўмилши ҳам юрак системаси ишсини нормаллаштиради. Лекин керагидан ортиқ...

Ревматизмдан сақланинг

Ревматизмни келтириб чиқарувчи микроб аввало томоқ оғриги (ангина) касаллигидир. У, бутун организмнинг катталари билан...

Касалликнинг кучайиш жараёни ўтганидан кейин ҳам бемор поликлиника ёки ортона шифохонасидаги ревмакардиология кабинети назорати остида бўлиши ва йилга камида икки марта...

Организмнинг яхши дам олиши, ревматизмга қарши курашда гоёт муҳим роль ўйнайди. Бемор суткасига камида саккиз соат ухлаши керак.

Томоқдаги захарланган бодомсимон безин олдириб ташлаш натижасида юзларча беморлар ревматизм касаллигидан сақланиб қолмоқда.

А. ТҲУЛИБЕВ, шаҳар ревматология диспансерининг мудирини.

СУРАТДА: 81-мантаб ёш илмурунчилари Х. Исмаилова ва Н. Отабоевалар гул кўчатларини парварши қилаётган пайт.

Комсомол қизлар Т. Борисова, Х. Ахмеджонова ва Н. Коровицналар «Шарқ» ресторанининг энг яхши қўли гул ошпазлари бўлиб қолдилар. Улар қўлида тайёрлаган таомлар ҳаммагини дилини қувонтиради.

Табиатишнос ён дафтаридан

ОЛЕАНДР

Олеандр гулчилар орасида толугу ёки самбитгул деб юриладиган вендиридошлар оиласига мансуб бўлган, доим яшнаб, кўчма кўчариб турадиган бутадир.

Олеандр бўйи 2 метрдан ортадиган, кўркак шох-шаббаси чиройли, йирик, пуштираг гул ва наштирсимон, қалин, яшил барглари билан гулчиликда гоёт қадрланади.

Олеандр доривор ўсимликлар қаторидан ҳам салмоқли ўрин олган. Қора денгиз бўйларида ўстириладиган олеандрлардан юрак фаолиятига инқобий таъсир этадиган учта глюкозид: олеандрин, адонидин ва перилдин ажратиб олинган.

ЗИГИРАК

Зигирак кўп йиллик, эфир-майли ўсимлик ҳисобланади. Унинг бўйи 80-90 сантиметрга етиб, поёси тик ўсади. Барглари катта-катта, тухумсимон формада бўлади.

Шунингдек, териди мўнамалоқ юз бера бошлайди. Нафас олиш оғирлашади. Ниҳоят юрак ишдан чиқиб, кишини ўлимга олиб келади.

Олеандр бор жойларда унинг шохларини сиқашини, гул ва барглари унинг эсо. йўл қўймакчи бўлиши мумкин.

У. ПРАТОВ, биология фанлари кандидати.

ЖАХОН ОЙНАСИ

ПОЛЬШАДА САЙЛОВ КАМПАНИЯСИ

ВАРШАВА, [ТАСС]. Польша Халқ Республикасида округ сайлов конференциялари давом этмоқда. Бу конференцияларда сейм ва халқ советлари депутатлигига номзодлар кўрсатишмоқда.

Краксда ўтказилган конференцияда Польша бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети сийси бюросининг аъзоси, Польша Халқ Республикаси Министрлар Советининг раиси Ю. Цираневич нутқ сўзлади.

Гдинда ўтказилган конференцияда Польша бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети сийси бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Э. Клишко нутқ сўзлади.

ХАТАРЛИ ВИЗИТ

ТОКИО, [ТАСС]. Япония ташқи ишлар министриги Американинг атом сув эсти кемаси «Флэшер» 16 апрелда Иокосука портига киражанин билдирди.

У. ПРАТОВ, биология фанлари кандидати.

Тарих сабоғи унутимайди

Оддий норвегияликлар Фарбий Германияда жажон халқларига, шу жумладан норвегияликларга ҳисобсиз нуфуслар келтирган нацист жиноятчиларини оқлаш учун бўлаётган уринишларни ташвишланиб нуқратмоқдалар.

Кўнга бориб бу ҳаракат кучайди. Халқ ўртасида босқинчилар ва уларнинг «Нашунал самлинг» деб аталган национал-социаллар партиясидаги мадайлари ҳаракатидан норозилик ўса борди.

Оддий норвегияликлар Фарбий Германияда жажон халқларига, шу жумладан норвегияликларга ҳисобсиз нуфуслар келтирган нацист жиноятчиларини оқлаш учун бўлаётган уринишларни ташвишланиб нуқратмоқдалар.

Оддий норвегияликлар Фарбий Германияда жажон халқларига, шу жумладан норвегияликларга ҳисобсиз нуфуслар келтирган нацист жиноятчиларини оқлаш учун бўлаётган уринишларни ташвишланиб нуқратмоқдалар.

борди. Бу қўрувчилар немисларга катта талафот етказди. Қаршилик кўрсатиш ҳаракатининг қаторларида қариб 200.000 киши курашди.

ВАШИНГТОН, ТАСС

мухбири А. Мельник хабар беради: АҚШ ҳукумати кеча малякатнинг 1 июлда бошланган 1970 миллиярли йилининг янги бюджетини тўлиқ қилди.

МЕХНАТКАШЛАР ХИСОБИГА „ТЕЖАШ“

нинг собиқ президенти Жонсон тақриф қилганидан 4 миллияр доллар камидир. Бу сумманинг 73 проценти — 2,9 миллияр доллар Американинг аҳолисининг қисмати.

ШАРҚИЙ ПОКИСТОНДА ДОВУЛ

КАРОЧИ, [ТАСС]. Шарқий Покистоннинг похтайти — Дандува бўлиб ўтган довул сибобига инки юзга яқин киши ҳалок бўлди.

СОЦИАЛИСТИК МАМЛАКАТЛАР КИНОФИЛЬМЛАРИНИНГ ФЕСТИВАЛИ

ДЕХЛИ, [ТАСС]. Ҳиндистон похтайтида В. И. Ленин тугилган кунининг 99 йиллигига бағишланган социалистик мамлакатлар кинофильмлари фестивали очилди.

ФОТООБЪЕКТИВДА ЖАЗОИР

Жазоир Халқ Демократик Республикасининг саҳрода жойлашган Ту. гушт шаҳри ёнида қудуқ қазмиш учун бурғу машиналари ўрнатилмоқда.

У. ПРАТОВ, биология фанлари кандидати.

ШАРҚИЙ ПОКИСТОНДА ДОВУЛ

КАРОЧИ, [ТАСС]. Шарқий Покистоннинг похтайти — Дандува бўлиб ўтган довул сибобига инки юзга яқин киши ҳалок бўлди.

АГРЕССОРЛАР КЎРГАН ТАЛАФОТЛАР

ҚОҶИРА, [ТАСС]. Қоҳира газеталарининг хабар беришича, душанба кунин Суваидан Исроил илгача бўлган ўт оқмиши тўхтатиш чизмида Исроил билан Миср қўшинлари ўртасида давом этган тўрт соатлик артиллерия отишмаси вақтида Исроил қўшинларига аниқгина талафот етказилди.

ТОШКЕНТ ОҚШОЛИ

ХОЖИМУҚОН

ПОВЕСТДАН ПАРЧА

Машҳур қозоқ ёзувчиси Қ. Абдиқодировнинг «Хожимуқон» повести қўлаб китобхоналарга таниш. Асарда машҳур қозоқ полковни Хожимуқоннинг ҳаёт йўли жозибали тасвир этилган. «Еш гвардия» нашриёти ана шу асарни ўзбек китобхоналарида тақдим этишни лавлаштирган. Қўйда Носир Фозилов таржима қилган «Хожимуқон» повестидан парча ўқийлик.

КЎТАРИБ — УР ГУШИНСКИЙ

Тўйғучига пашо ичиб ўйкуга кетган Муқон, чўчиб ўйғониб, япани икки кафтининг ўртасига олганча, бироз ҳаябга чўмди. Ўтган кетган гаплар ҳаёлидан бир-бир ўтабослади. Овулини, болалик чоғларини эслади. Эсил дарёсининг сўлим бўйлари, даладари, қирлари, баъзан овул орабда кеңгайиб, баъзан торайиб оқидан ўзлар кўз олдида келди. Ялағликлардаги ям-яшил майсалар кўлф уриб, ўзига тўроқ оидлар яйлаларга кўчиб, ноҳороқ оидлар эса овул атрофида қолгандай... Ёшлардаги алпанг-талпанг босиб зўрга юрадиган Муқон қўллари орасида севики бувисининг кетидан аста эргашиб бораётгандай эди назариди. Муқон буни оғиргина қўлга олиб, қўлга олиб қўйди. Муқон буни оғиргина қўлга олиб, қўлга олиб қўйди.

— Жойбосарим-ов, юрсангчи, тезроқ. Қўн қизимай уйга етиб олайлик-да, қўлингиз... Қарганимда эрмагим, егим қўзим... Юр тезроқ, — дер эди у. Муқон худди эпаснас боланинг қордан ясаган қорбосидай, оёғини судраб босиб, шойимали аста етиб оларди. Буви оғир буюмга жойгача орабди борарди-да, «ух» деб ўтириб қолар эди. — Энди ўзинг юр, қарогим. Мана, уйга ҳам етай деб қолди. Қўринг ҳам оғир қолгандир, мана бу кўртин оғизига солиб сўр. У шундай деб намузулининг чўнтағидан кўрт олиб унинг қўлига туттазар эди.

Шундан сўнг тўғиб, гўё ҳозир кўрт сўраётгандай оғир сўиб кетди. У ўрмидан тўриб би-верига қаради. Ҳалиги ўлганларни ҳаёл бўлиб чўмди. Ҳозиргина кўрт берган буви Онасанинг ёқимли товуши, қўлининг тағиди жарангаб кетгандай бўлди. Полвон буви сизга эриклангандай наравотига чўмди. Ўрмасиданги ойнага қараб, соқоли ўсганини кўрди.

— Қўй, энди уйга қайтмасан бўлмас... Эзилнинг тоғли сувидан бир чедан қониб эчкилагунимча мехрим қонмайдишанга ўхшайди. — деди-да, соқолини олиб, цирк боғлигининг олдида жўнади. Ундан узоқ муддатга руҳсат олди.

Шундай қилиб у туғилиб ўсган юртига қайтди. Муқон кўзда келган эди, қор туғишунча қайта олмасди. Бокиров ярмаркасида келган одамлар шаҳарга кўчма цирк келганини, унда бир тўп полвонлар кураш тушайтганини, улар орасида икки-учта улкан полвон бор эканини ҳайрат билан гапирди.

— Циркдагилар Нурмагамбет полвонини курашга таклиф қилиб, овунига хабар юборишган экан, топишолмабди. Оловотдан тоғларнинг олдида кетиб қолган экан. Полвонини бир кўришга орзуманда акану, тоғларнинг олдида кетиб қолганини эшитишиб афсус қилишибди.

— Ундай бўлса, нега Оқпошнинг полвонини Муқонни чақиритмайдилар. Икки буюклар ерга кўтариб урар эди, — деди юган, қўйишқон жасадини уста.

— Қўй-е, булар Муқон билан бел ушлаш олармиди, анчайин майда-чўйда полвонлар бўлса керак-да.

— Майда-чўдаси нимаси! Ораларида Муқонга икки баравар келадиганлари ҳам бор, дейишайлик-ку. Ахир шунча гавдани бекорга кўтаришиб юришмагандир? Бир нимаси бордир.

— Муқонга бу гапни айтманглар. Улар билан кураш тушунга қўради. — деди Муқон билан бирга тепкилашиб ўсган йигитлардан бири ҳаёллашиб. — Бизнинг полвонимиз ёнида оқпошга турмас кураш тушолмайди. У шохли полвонлар билан кураш тушайтганда, пошшо уларга: «Иңиллоб бермасаларинг, боиларингиз оламан!» деб дўқ қилади шекилли...

— Ке-е, қўй, нақ қўлигингиз юлиб қўлингизга берасан!

— Ана, айтмадимми, фақат менга етади куч... Чўнтагимдаги сичқонни қўйиб юборайми? Ишонмайсанми? Мана, ўзинг қўлингизни солиб қарайқол, чўйиллаб турибди, — деб чўнтағини Муқон томонга ақиллаштирди ҳалиги кўраси.

— Э, қўй шунақа гапнингизни, нима кераги бор сичқонни гапириб!

— Ундай бўлса, мени шаҳарга бирга олиб бориб, полвонларни йиқитиб, пулини олиб берсан. Агар шундай қилмасанг, бутун хирмонга бораман-да, бир халта сичқон олиб келиб етатинг еригига қўйиб юбораман. Ҳалиги айтганимни қилмасанг айтганимни қилмаман. Сичқонларнинг ўртасида ётасан...

— Қўй энди, сичқоннинг кўрсин!

— Нега кўлар эманман, ҳой хотин менга оттурванчи олиб чиқиб бергин. Хирмонга бориб сичқон олиб келай. Мен буни медалларини шалдиратиб овулда юришиб бўлман. Бориб кураш тушим. Менга ҳой чақа керак. Анави полвонларни йиқитиб пул олиб берсин. Бўлмас етатинг жойига сичқон тўлдириб юбораман...

— Қўй, Петроградга кетиб қолмасин, тагин?

— Нима, мени Петроградга боролмайди, деб ўйлабсанми? У ёққа ҳам бир халта сичқон олиб бориб етган жойига қўйиб юборарман.

Даврада ўтирган қариялар тенқурларнинг ҳазил-мутойибаларидан маза қилиб кулишди. Баъзи қариялар:

— Қарогим, Муқон, ҳазил-мутойиба ўз йўли билан-ку, аммо сенинг таърифингизни кўп марта эшитдик, аммо ҳалига қадар кучини борлигини ўз кўзимиз билан кўрганамиз йўй. Уша шаҳардаги полвонлар билан бир кураш тушиб, кўрсатсанг? Ҳаммамиз болмасак ҳам ўртамиздан вақил сайлаб юборармик. Улар кўриб келиб бизларга айтиб берар, ахир. Ўз кўзимиз билан кўрганамиз тузу, эл орасида фахр билан айтиб юрамиз. Бундай тамоша кўнда-кўнда бўлавермайди. Қилчини судраб йиш ҳам келиб қолди. Мана шундай пайтда тамоша кўриб қолмасак, қантарга бориб кўзимиз бўрон билан олишиб ўтади, — дейишди.

— Хужжатларимни текшириб кўришса, улар курашга тушмайди-да.

— Ундай бўлса, хужжатларингизни кўрсатмак кўй. Ҳалиги Муқон Мунгайласов деб таништирмабди, анчайин, овул одами бўлиб бориб кураш тушақол.

— Французча курашини қаёқдан ўргандиңг, дейишса нима дейман?

— Бизга қозоқча курашга тушибоқ йиқитиб бер-чи. Шунини кўрсан ҳам бўлади.

— Бу бошқа гап. Ундай бўлса менга этин билан қилин гушти топиб беринглар. Мана бу кийимларимни кўришса, шубҳаланмайдилар. Ҳамама нарса топади. Қўшни овулдан ўн

Тамоша кўрсатиш учун келган цирк бутун қиш бўйи шу ерда қолди. Халқ курашни жуда қизиқиб тамоша қилади. Сўнгги лайларда, ҳар кун бир-бирга ўхшаш номерлар қайтарилавергач, одамлар камроқ келадиган бўлиб қолишди. Цирк маъмурияга: «Қозоқча кураш кўрсатишларингизни сўраймиз», деган йилмаслар тушди. Шундан сўнг цирк раҳбарлари бу йилмасни баҳо келтириш учун Полвон Чўлоғини чақиритди. У қаёққа кетди, узоқ қариндошнингизга кетиб қолди, топишолмабди. Илҳоят, тамошабиларнинг истақлари ҳам бақариладиган кун келди. Хожимуқонлар бир танишнингизга от-уловларини бойлашиб, қамчи ва чивилларини белларига қириштирган қўйи цирк нассидан билет олишиб, циркка киришди.

Шу ерда айланмиш юрган одамлар: — Ҳов анави қилин гушти кийиб олган одам-полвон эмиш. Циркдаги полвонлар билан кураш тушадиган кўринадилар. Улар билан гаплаганмиш. Юриглар, бизлар ҳам кўрамиз, нима деб гаплаганаркан, — деб циркка оқиб кела бошлашди.

Баъзилар эса: — Овулдан келган полвон французча курашини билармиди, Муқонга ўхшаган, ўқинган полвонлар бўлмаса, — дейишди.

— Рост, Муқон нега келмайдилар? — Оқ пошшо руҳсат бермайдилар-да. Бўлмас, беш-олти йил юртидан кўчган бир татар кишига: «Овулимизни соғиндим, қайтаман», деган экан. Хали дароғи йўқ. Келганда ҳам булар билан кураш тушмаса керак.

— Нима, булар Муқондан қамми, ангай? Ботумский дегани унча-мунча девдан ортиқ бўлса ортиқки, қам эмас.

— Қўй-е, гавдасин бўлмаса, ичи бўш кўринадилар. Ундай деганим — алпанг-талпанг қилиб юрган билан ҳеч экан йўй.

Одамлар шу тахлит гаплар билан тамошанинг дастлабки номерларини ўтказишди. Энди қил курашга келди. Ўртага чиқадиган полвоннинг номи айтади.

— Нега бизга қозоқча кураш кўрсатмайсизлар? Агар сизларга пул керак бўлса, қозоқча кураш кўрсатинглар. Ана шунда бутун қозоқлар бола-чақаси билан кўриб келишадилар, циркка. Пул ҳам кўп тушади.

— Бу илтимосларингизни жон деб бақарар эдик, лекин Нурмагамбет полвонни қидириб топиладими.

— Нурмагамбет бўлмаса, бошқаси бўлар-эа эмасми, мана, Имомқўшиқ бор. Мурдобек бор. Қарирон қолди бўлса ҳам, Эрқон полвон бор. Нима қилмайликми? Муқонимизни Петроградга олдириб, оқпошга юборамизми. Уша полвонларимизнинг бош қишқилса, ўзимиз ҳам бир цирк таниши қилармик!

Муқоннинг ёнида ўтирган жураларидан бири: «У мана бу...» деб гап бошлаган эди, полвон: «Жим ўтир!» деб унинг сонини қаттиқ чимчилади.

— Овозингизни чиқарсанг, сон гўшгингиз қилиб олиб шимингизга ўраб қўлингизга туттазаман!

— Хў, ўртоқ цирк бошлиғи, бир пас мана бу ерга келиб ўтир-чи, сенига айтидиган гапимиз бор. — деди Муқоннинг тоғас Қали чол. «Бу чол нима дейсан?» дегандай, цирк бошлиғи унинг олдида келиб ўтирди.

— Оғайин, сен мана бу гушти кийиб олган қозоқча бир қара. Бу менинг болам бўлади. Овулда юриб мол боқиндан бошқани билмайди. Ҳали яраша кучи ҳам бор. Агарда олди-бердисиини сен билан келишиб олсан, бу бола сенинг ҳамма полвонинг билан қозоқча кураш тушади. Борди-ю, йилқилса, сен бизга сариқ чақа ҳам берма, агар керак десанг менинг келган туямин ҳам сенга ташлаб ястаман.

Ҳалиги чол муғиздан қилинган носовоғи билан нарироқда ўтирган Муқонни кўрсатди. Цирк бошлиғи унга бошдан-оёқ бир қараб чинди, қилин гуштисининг олдида тугмаларини ечиб, ташлаб, чалқайиб ўтирган Муқонга бир пас разм солди. Усти-бошига қараб овул одамидан фарқи йўқлигини сезди. Аммо унинг шаҳарда яшовчи одамларинингга ўхшатиб қўйилган соқол-муйловини кўриб сал шубҳа қилди. Бунинг устига циркка келган одамлар, цирк бошлиғига хушомад қилишар эди.

(ДАВОМИ БОР).

Булаев поёқлани (Шимолий Қозғистон области)даги Октябрь 50 йиллиги номи бозалар боғчасида эркатойлар спортга, айниқса бадий гимнастикага катта қизиқиб қатнашди. Улар тарбиячи методист Тасфия Павлова Белим етмо раҳбарлигида қизқарли машқларни ўтказишди. Суратда: бозалар боғчасининг тайёрлов гуруҳининг атрафида В. Антонов фотоси, ТАСС фотохроникаси.

СУЗИШ МАВСУМИ ОЛДИДАН Районда биринчи

Тошкентда республика областларидаги кут қор хизмати раҳбарларининг тўрт кунлик йиллиши бўлиб ўтди. Йиллишини республика ички ишлар министриги маъмурий хизмат бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Д. Исмомов очди.

Йиллиши қатнашчилари яқинда Москвада бўлиб ўтган мамлакат кутқарини хизмати хотимларининг тажриба аламышига бағишланган кеңаш ҳақида ахборот тилгадилар.

СУРАТДА: Тўп учун кураш. М. Надеждин фотоси.

ХОДИСА ҚИЗЧА ҚУТҚАРИБ ҚОЛИНДИ

Тошкент шаҳар Октябрь районидаги «Иттифоқ» маҳалласининг чойхонасида чойхонада турган чойхонадаги қизча Иттифоқ чойхона ҳовузига чўкияти-чўкияти деган овоз эшитилиб қолди. Ҳамама ҳовуз ёқасига югурди. Бироқ нима қўлаётганлиги сезилмасди. Шунда тўладан келган ўрта бўйли бир йигит ўзини ҳовузга тегди. У жимирлаб турган ҳовуздан олти йил қизчани олиб чиқди...

Шундай қилиб, қизчанинг ҳаёти сақлаб қолинди. Сағбон кўчасидаги 2-уйда турувчи Лобар Алимовани қутқариб қолганини учун Ҳалқовор Йигитга — Тошкент район ички ишлар бўлими жиноят қидирув бўлимининг бошлиғи — милиция майори Еқубжон Муҳаммаджоновга қизчанинг ота-онаси миннатдорчилик билдиришди.

Т. АЛИМОВ.

МУШОИРАГА МАРҲАМАТ

Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика институтининг мажлислар залида бугун кеч соат 6 да Владимир Ильич Ленинга бағишланган шэрият кечаси бўлди.

Кечада Миртемир, Шунрулло, Эркин Воҳидов, Хусниддин Шарипов, Юсуф Шомансуров ва Абдулла Ориповлар иштирок этидилар.

Шэрият мухлисари учун институт эшиги очин, марҳамат қилинган.

Редактор С. М. ҚАРОМАТОВ.

Телевизион эълонлар

Радио эълонлар

18 апрель ШАМБА

19 апрель ШАМБА

20 апрель ШАМБА

ИККИНЧИ ПРОГРАММА 8.25 Таниқли ижроичилар концерти

19 апрель ШАМБА

18 апрель ЖУМА

19 апрель ШАМБА

20 апрель ШАМБА

ИККИНЧИ ПРОГРАММА МОСКВА КЎРСАТАДИ

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

ТЕАТР

КИНО

ДИССЕРТАЦИЯ ЕҚЛАЙДИЛАР

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

КАТТА КОНЦЕРТ

УЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛГУ АНСАМБЛИ

ХУРМАТЛИ ХАРИДОРЛАР

ДИССЕРТАЦИЯ ЕҚЛАЙДИЛАР